

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.04.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

Provaton.bg

✓ Няма пречки да се прекратят договорите на американските централи

Васил Велев е инженер, икономист, предприемач и общественик, председател на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ). С него разговаряхме за актуалните теми в енергетиката, старите и новите корупционни практики, които работодателите искат да предотвратят. /източник: economic.bg/

– Г-н Велев, защо работодателите трябваше да стигнат до там, че да пускат жалба до омбудсманата Мая Манолова заради договорите с американските централи, след като бяха поети определени ангажименти от управляващите?

– Както бяха поети ангажиментите, така станахме свидетели на разнопосочно говорене. Министърът на енергетиката се опита да обясни, че всъщност не е ясно дали седмици, месеци или години ще отнеме приключването на тези договори. Според нас не се работи с нужната интензивност и няма необходимата настойчивост. Припомням, че тези централи ограбват труда на хората, това е един планднешки грабеж, който продължава вече повече от 5-6 години – откакто централите са въведени в експлоатация.

– Каква е причината държавата да не предприема конкретни мерки за прекратяването на договорите?

– За нас няма уважителна причина. Има създадена практика от други държави, които са минали по този път. В Полша и в Унгария имаше договори с такива централи, даже инвеститорът е същият. И те бяха прекратени без отрицателни последици за съответните държави, а това стана преди повече от 5 години. При нас от 4 години има жалба в ЕК, работодателите също се оплакаха в ЕК. Но не се работи интензивно за прекратяването на тези договори. Това са огромни печалби, които се изземват от хората и бизнеса непазарно. Ако те са спечелени на пазара в резултат на труд, талант, ноу-хау, ние само ще ги адмираме.

Договорените им преференциални цени са в пъти над пазарните. Ето днес на борсата цената на електроенергията е 58 лева/MWh, а ние купуваме енергията на ТЕЦ-1 на цени от 168 лв./MWh. Така те формират една огромна печалба, която очевидно служи за оказване на натиск и лобиране.

– По какъв модел трябва да бъдат прекратени договорите с американските централи и ще има ли неустойки за държавата?

– Полша и Унгария например не са платили неустойки, тъй като т. нар. „невъзвращаеми разходи“ са компенсирани. По същата методика и според нашите изчисления, ТЕЦ-3 вече е изплатена, тоест невъзстановимите разходи са възстановени. За ТЕЦ-1 по наши анализи остава да се изплатят около 100 млн. лв., а ние всяка година надплащаме 486 млн. лв. Няма сериозна пречка тези договори да бъдат прекратени в съвсем обозрим срок. Ние не приемаме отговори като „ще видим“, „когато стане“, „много е сложно“, „не знаем как“. Нека наемем тези екипи, които са работили в Унгария и Полша, да им платим 1 млн. евро и да приключваме, вместо да плащаме 486 млн. лв. и да обясняват тези централи какви ценни инвестиции са направили. Пази Боже от такива инвеститори, които ограбват труда на хората. Това са „гнили ябълки“.

Защо никой от тях не иска да работи на пазара, а нали сме прегърнали пазарната икономика. Трябва да продаваме продукцията си на пазара, а не като командо административно-планова икономика едно време. 30 години минаха откакто сме избрали този път на развитие.

Американските централи трябва да започнат да продават електроенергията си на Българската независима енергийна борса, както продава АЕЦ „Козлодуй“ и държавният ТЕЦ „Марица Изток-2“. Виждате ли какъв парадокс се получава – държавните централи имат пазарно поведение и продават на пазара, а частните чужди инвеститори – в една корупционна среда, обзавели са се с грабителски договори с преференциални цени, от които, разбира се, не искат да се откажат. Как да се откажат като имат 55% рентабилност.

– Предстои още един парадокс – включването на ТЕЦ „Варна“ в енергийния микс на страната. Как ще го коментирате?

– ТЕЦ „Варна“ е внесъл заявление в КЕВР за над 2 млн./MWh, които да продаде на регулирания пазар и да участва в енергийния микс на страната на преференциална цена от 190 лв./MWh, при референтна пазарна цена от 70 лв./MWh. Той най-вероятно ще измести АЕЦ „Козлодуй“ в енергийния микс, а дори да се намали административно цената на ТЕЦ-а до 165 лв./MWh, това ще е допълнително плащане над пазара на стойност 250 млн. лв., които ще са загуба за потребителите.

– Поиска ли ТЕЦ „Варна“ от ЕСО увеличаване на количеството студен резерв?

– Много е вероятно. Няма никакви причини студеният резерв да се увеличава изобщо. Ние предложихме в резервирането на системата да участват и консуматорите, не само производителите. Резервирането на системата може да се постигне и като се изключват товари, а не само като се включват нови в критични ситуации. Може да се постигне и чрез внос на ел.

енергия и това е пътят, по който вървят останалите европейски страни. По този начин студеният резерв може да се сведе до нула. Помнете какво стана преди две години, когато трябваше да се задейства резервът. Тогава глобите, които понесоха неизрядните централи, бяха в пъти по-малко от печалбите, които са получили в резултат на тези гаранции. Не би трябвало такива централи изобщо повече да бъдат допускани в търгове за студен резерв.

– *Политическа ли е причината, поради която държавата се опитва да включи ТЕЦ „Варна“ в енергийния микс?*

– Не мога да гадая каква е причината и не съм сигурен, че държавата се опитва да включи ТЕЦ „Варна“. Твърдя точно обратното. Ние изложихме тези факти и има разбиране и яснота, че това не бива да се допуска. Още през 2015 г., след протестите на работодателските организации, постигнахме обществен консенсус срещу присъединяване на нови производители на ел. енергия с преференциални цени. Тоест, тогава се сложи край на това безобразие и оттогава няма присъединяване на нови генерации с преференциални цени.

Опитът с ТЕЦ „Варна“ просто не бива да бъде допускан, защото би било държавна помощ, която е недопустима по европейското право. Ако за целта трябва да бъде променено законодателството, има такава възможност и време да бъде променено. Не трябва да се оставя на КЕВР да преценява дали да включи ТЕЦ „Варна“ или не. КЕВР не трябва да има право да включи в микса генерации, които имат преференциални цени и не следват европейската политика.

– *Какво очаквате държавата да направи, за да не излезете на протест срещу американските централи и ТЕЦ „Варна“?*

– Очакваме да бъдат дадени гаранции, че ТЕЦ „Варна“ няма да бъде присъединен. Ако иска да продава на борсата, всеки е свободен да го направи. Това може да стане чрез съответни промени в законодателството, които са в ход и срокът затова е преди КЕВР да се произнесе за новия регулаторен период от 1 юли.

Дотогава ние ще бъдем в пълна готовност за протест и обратно – ако видим, че стъпки не се предприемат и усилията на ТЕЦ „Варна“ да се закачи на същото кранче като американските централи продължават, ние ще направим протест пред ТЕЦ „Варна“, включително ако трябва палатков лагер ще разгнем там и няма да позволим този ТЕЦ да продължи да работи при непазарни условия. Ние не искаме много, искаме всички да работят на пазара, както правим това ние. Членовете на четирите работодателски организации създават 86% от БВП на България и дават работа на 82% от наетите лица, никой от нас няма преференциални цени.

Наскоро Националната енергийна камара излезе с един пасквил, в който обяснява какви важни инвеститори са. Пак повтарям, пази Боже от такива инвеститори, които разчитат на командно административни корупционни практики. Цинично е да се говори по този начин от въпросната камара.

– *Според вас има ли нещо нередно в сделката по продажбата на ЧЕЗ?*

Нередното в сделката е, че купувачът не ни убеждава, че има финансовата мощ, капацитета и експертизата да управлява такова дружество, което не ни дава спокойствие. Ако едно производствено предприятие фалира поради лош мениджмънт или недобро финансово състояние, това няма да е фатално. Ако фалира доставчикът на ел. енергията за 40% от българите и за 50% от бизнеса, тогава е фатално. Държавата има възможност чрез регулаторните органи навреме да противодейства. Включително чрез отстраняване на управителите, но защо трябва да се стига изобщо до там.

На първо четене мина проектозакон, който дава право на КЕВР да се произнася при прехвърляне на собственост на такива дружества по аналогия на това как БНБ се произнася при прехвърляне на участие при търговските банки.

[Пирин Прес](#)

✓ **Важно! Ето какви са правилата за получаване на втора пенсия**

Средно по 3000 лева за втора пенсия е натрупал всеки работник до момента. Първите, които ще получат втора пенсия са тези, които ще се пенсионират през 2021 г. А до няколко месеца трябва да се реши как ще се изплащат сумите, предава Нова тв.

Лиляна е на 53 години. Натрупала е общо над 30 години трудов стаж. Признава, че никога не е проверявала колко точно е събрала за втора пенсия.

„Мен ме интересува само колко ще взема на момента, за да си гледам децата и да си гледам себе си. Остават ми толкова години – я доживея, я не“, казва Лилия Йософова, шивачка.

Право на допълнителна пенсия има всеки, роден след 1 януари 1960 г. Според статистиката средно, натрупаната сума към момента е около 3000 лева на човек. Пенсионните дружества обаче, твърдят, че реалната сума е доста по-голяма, заради така наречените „мъртви души“ в списъците.

„Прилагайки реалният брой лица, средната сума ще е 30- 40% по-висока“, обяснява Даниела Петкова, председател на управителния съвет на пенсионно-осигурителна компания.

Изплащането на първите допълнителни пенсии започва през 2021 година. Все още обаче има неясноти – как ще се получават парите, твърдят работодатели.

„Промени трябва да има и е време те да бъдат приети, защото на първите хора времето им е дошло“, коментира Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Вариантите са три. Обмисля се, с навършването на 60 години да имаме право да изтеглим цялата сума. И още можем да разсрочим във времето или да я получаваме – пожизнено и да се наследява.

„Когато придобият право на пенсия, ние държим да се разпореждат свободно с парите си, защото те са техни. Това са частни пари и никой не би трябвало да се меси на хората, включително ако искат да ги похарчат наведнъж“, добавя Даниела Петкова, председател на управителния съвет на пенсионно-осигурителна компания.

Окончателно промените трябва да станат ясни до няколко месеца, защото време няма, категорични са експертите. Вече се знае и кой ще бъде първият българин, получил втора пенсия.

А общо натрупаните средства във всички фондове са около 13 милиарда лева.

Investor.bg

✓ Около 50 лева ще е размерът на втората пенсия за 70% от пенсионерите

МТСП публикува за обществено обсъждане Концепцията за фазата на изплащане на пенсиите от втория стълб

Около 70% от първите пенсионери, имащи право на втора пенсия, ще получат не повече от 50 лева от втория стълб на пенсионната система, повечето около 30 лева. Едва 20% от лицата, които се пенсионира в периода 2021 и 2037 г., ще получат втора пенсия между 50 и 100 лева. Останалите 10% ще могат да очакват втора пенсия от над 100 лева от частните фондове.

Това става ясно от публикуваната за обществено обсъждане от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) Концепция за регламентиране на фазата на изплащане от допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

Дългоочакваната концепция за фазата на изплащане на пенсии от втория стълб за първи път разкрива конкретни суми, базирани на актюерски разчети. В документа се посочват разчети за очакван размер на натрупванията в индивидуалните партии на лица, осигуряващи се върху минималната работна заплата, средния осигурителен доход и максималния осигурителен доход, както и за прогнозен размер на пожизнените пенсии.

От документа става ясно, че 70% от първите пенсионери – тези, които се пенсионира между 2021 и 2037 година, ще получат по под 50 лева – средно с около 20% по-ниска пенсия от НОИ, ако останат във втория стълб. Припомняме, че през 2015 година ГЕРБ даде възможност осигурените лица да прехвърлят партидите си в НОИ и така да получават само пенсия от държавата вместо от частните пенсионни фондове. КС потвърди, че промяната не противоречи на Конституцията.

Направеният анализ на структурата на осигурените в универсални пенсионни фондове (УПФ) лица показва, че 70% от родените между 01.01.1960 г. и 01.01.1965 г. се осигуряват върху доходи под средния осигурителен доход за страната. Това означава, че за 70% от пенсиониращите се в периода 2021 г. - 2027 г. натрупванията в УПФ към момента на пенсиониране не биха осигурили пенсия в размер от 50 лв. Нещо повече - 55% от първите кохорти пенсионери биха получили пенсия в размер, ненадхвърлящ 30 лв. (през 2021 г. или следващите години). Всички тези лица са осигурявани на доходи между минималната работна заплата и средния осигурителен доход за страната в периода 2002 г.-2017 г. Голяма част от тях имат и неритмични постъпления на вноските в УПФ, а за някои лица дори липсват такива, пише в документа.

Едва 20% от лицата в първите кохорти пенсионери ще могат да разчитат на пенсия в размер между 50 и 100 лв., което представлява между 25% и 50% от настоящия размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Това са осигурени лица, които към края на 2017 г. имат натрупвания в индивидуалните си партии между 4600 лв. и 10 000 лв.

Останалите 10% от пенсиониращите се в първите години, ще могат да разчитат на пожизнена пенсия от УПФ с размер по-висок от 100 лв. (или между 50% и 150% от настоящия размер на минималната пенсия по чл. 68 от КСО).

В Концепцията на ведомството на Бисер Петков се обобщава, че месечните пожизнени пенсии за първите пенсионери от УПФ биха били:

- по-малки от 30 лв. (15% от настоящия размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст (ОСВ)) - за 55% от пенсиониращите се;
- между 30 лв. и 50 лв. (между 15% и 25% от настоящия размер на минималната пенсия за ОСВ) - за 15% от пенсиониращите се;
- между 50 лв. и 100 лв. (между 25% и 50% от настоящия размер на минималната пенсия за ОСВ) - за 20% от пенсиониращите се;
- над 100 лв. (над 50% от настоящия размер на минималната пенсия за ОСВ) - за 10% от пенсиониращите се.

Средните натрупвания по индивидуалните партии на осигурените лица са около 3600 лева, става ясно от документа. В Концепцията се посочва, че по официални данни на Комисията за финансов надзор средните натрупвания към края на 2017 г. в партидите на лицата, родени между 1960 и 1965 г., са в размер на 3637 лв. Тези суми са сравними с натрупванията, които би имало лице, осигуряващо се от 2002 г. без прекъсване върху доход между минималната заплата и средния осигурителен доход за страната. Например лице, получавало заплата в размер на 220 лв. през 2002 г. и текуща заплата от 655 лв., би акумулирало сума в индивидуалната партида в УПФ в размер на 3623 лв.

За целите на оценката е използвана средноаритметичната доходност на УПФ, постигната в периода 2002-2017 г. За това осигурено лице очакваното натрупване към момента на пенсиониране (ако е мъж, роден през 1960 г. - 2024 г.) би било 8845 лв. Следва да се подчертае, че натрупванията от този порядък биха осигурили пожизнена пенсия в размер по-малък от 50 лв. месечно, което към днешна дата представлява не повече от 25% от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

В Концепцията се предлагат различни видове пенсионни продукти, подходящи за капиталовите пенсионни фондове – както професионални, така и универсални.

Предвижда се основният вид плащания да са под формата на пожизнени пенсии и схеми за програмирани плащания. Пожизнена пенсия без наследяемост е основен вариант. Посочва се, че в случая унаследяването противоречи на актюерската наука. Такава пенсия ще могат да получават само лица, чието пенсионно плащане би достигнало поне 20% от минималната пенсия към датата на пенсиониране. Предоставя се възможност и за по-сложни продукти за пожизнени

пенсии във връзка със защитата на зависимите от пенсионера лица след смъртта му, защита от инфлация, инвестиционния риск и др.

Осигуреното лице ще има избор между пожизнено и програмно плащане, ако изчислената пожизнена пенсия е под 20 на сто от минималната. Програмираните тегления се състоят от поредица фиксирани или променливи плащания, при които пенсионерът тегли част от натрупания си капитал. Не се включват гаранции за дълголетие, които биха изисквали комплексни актюерски разчети и допълнителни капиталови разходи (резерви).

Предлага се възможност и за комбинирани пенсии – програмирано теглене с определен период на изплащане, което преминава в пожизнена пенсия.

Концепцията е разработена въз основа на изготвения Концептуален модел от сформирана със заповед на министъра на труда и социалната политика работна група с участието на експерти от Комисията за финансов надзор, Националния осигурителен институт, Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската търговско-промишлена палата, Конфедерацията на независимите синдикати в България, Конфедерацията на труда „Подкрепа“ и представители на научните среди. Под внимание са взети и бележки и предложения от Българската стопанска камара и Съюза за стопанска инициатива.

На база на концепцията ще бъдат разработени предложения за промени в Кодекса за социално осигуряване, с които пълно и непротиворечиво да бъде уредена фазата на изплащане на пенсиите от допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

Срокът за изразяване на мнения, предложения и становища приключва на 24 април 2018 г.

✓ КЗП: Потребителите да са по-внимателни към посланията в онлайн средата

Протича процес на преминаване на разходите за търговски послания от телевизията в интернет, твърди Димитър Маргаритов

Потребителите да бъдат по-внимателни към посланията в онлайн средата. Това посъветва председателят на Комисията за защита на потребителите (КЗП) Димитър Маргаритов в ефира на Bloomberg TV Bulgaria.

Протича процес на преминаване на разходите за търговски послания от телевизията в интернет, посочи той. И уточни, че процесът е свързан с това, че все повече младите хора прекарват голяма част от своето време в интернет чрез социалните мрежи и различните платформи за електронно съдържание.

Маргаритов припомни, че от този месец абонаментите за услуги с електронно съдържание в територията на ЕС ще бъдат достъпни независимо от това в коя държава членка се намира ползвателят им.

„Ако сте си платили абонамент за такъв тип услуга в България, вие ще можете да го ползвате във Франция, например. Ето това падане на т.нар виртуални граници в онлайн средата всъщност допълнително стимулира увеличаването и на рекламните послания, които се излъчват през интернет“, каза шефът на КЗП.

Това все пак крие своите рискове за потребителите и те трябва да бъдат по-чувствителни и по-внимателни от гледна точка на това с какво биват „облъчвани“ в онлайн средата, допълни Маргаритов.

Според него хората непрекъснато са изложени на поток от най-разнообразна информация, а това предполага изграждането на ответната култура, която ще позволи да не ставаме жертва на различен тип опити от страна на търговците за нелоялни практики.

Според Маргаритов освен съвета към потребителите да бъдат хладнокръвни, да съпоставят различните оферти, които и без това са достатъчно на брой, е важна и мисията на контролните органи, които трябва прилежно да си вършат работата, да наблюдават обстановката, както когато има сигнали, така и по собствена инициатива - да премахват такова съдържание, което противоречи на закона, а не само на морала.

Капитал

✓ Енергийната борса започва сделки с ток в рамките на деня от 11 април

Нововъведението ще увеличи предлаганите количества и ще засили конкуренцията

С известно закъснение на 11 април Българска независима енергийна борса (БНЕБ) ще стартира търговията с електрическа енергия на изцяло новата пазарна платформа - "В рамките на деня". Сега сделки с електричество чрез енергийната борса могат да се сключват само на сегментите "Ден напред" и "Дългосрочни договори".

Нововъведението ще увеличи предлаганите количества и ще засили конкуренцията. Следващата стъпка е интеграция на борсовите пазари за търговия в рамките на деня на регионален и европейски принцип.

Заради нарастващото значение на борсата с обсъжданите в момента промени в Закона за енергетиката се предвижда да се дадат допълнителни правомощия на КЕВР за контрол върху електроенергийния сектор, така че да може да следи за извършването на спекулации и дали търговци на ток не злоупотребяват с цените.

Денонощни сделки

Търговията "В рамките на деня", или интрадей, ще се осъществява чрез уеб платформа NordPool AS, която е и стратегически партньор на БНЕБ за пазара "Ден напред". Системата ще поддържа 24-часова търговия, като поръчки ще могат да се правят до 60 минути преди началото на доставка. Минималното количество електроенергия, което ще може да се търгува, е 100 киловатчаса, а стъпката за наддаване ще е 10 евроцента. Очакваната средна ликвидност на пазара "В рамките на деня" е около 30 - 50 мВт на час.

"Ще има единна система за сетълмент и обезпечения с пазарен сегмент "Ден напред", както и обща платформа за докладване по европейския регламент за интегритета и прозрачността на пазара на търговия на едро с енергия (Regulation of energy market integrity and transparency - REMIT). Това значително ще улесни пазарните участници в процедурата по

регистрация", обясни при представянето на платформата Тодор Маринов, който е ръководител на отдел "Пазарни операции" на енергийната борса.

Важното тук е, че БНЕБ ще бъде страна по всички интрадей сделки, което ще намали разходите на търговците и производителите за балансиране. Това също така изключва необходимостта от клирингова къща или предварителни споразумения между участниците, както е например на пазара на дългосрочни договори.

Кой ще участва

Регистрацията на пазарните участници - търговци и производители, започна на 20 февруари. Към момента са регистрирани 23 компании. Според изпълнителния директор на БНЕБ Константин Константинов типичните участници на интрадей пазара са производителите на ток от възобновяеми енергийни източници. Очаква се активното им включване да се случи, когато бъдат приети промените в Закона за енергетиката, които ще задължат всички ВЕИ да продават тока си чрез борсата, като получат договори за премия до съответната преференциална тарифа, която сега имат.

Заради високите такси и минимални количества за търгуване обаче този пазар няма как да бъде атрактивен за по-малките ВЕИ - например соларни паркове с инсталирана мощност до 200 киловата. Те биха могли да участват там само ако се обединят чрез общ координатор.

Международната търговия засега ще почака

Плановете на БНЕБ не включват осъществяване на трансгранична търговия в рамките на деня през тази година. За начало пазарът ще функционира изключително изолирано, но платформата е напълно съвместима с XBID обединението на интрадей пазарите в Европа, което ще стартира на 13 юни 2018 г. Така че в бъдеще новият пазарен сегмент ще може да се присъедини към европейските. Очакванията са това да се случи до 2020 година.

[В. Монитор](#)

✓ Енергийната борса затвори при средна цена 50.94 лева за мегаватчас

При средна цена 50.94 лева за мегаватчас е търгуван вчера токът на Българската независима енергийна борса (БНЕБ), показват данните от търговията на борсата. Сделките са на база днешния ден на доставка (11 април).

Средната цена на пиковата енергия (9.00-20.00 ч.) е 53.14 лв. за мегаватчас. Извънпиковата енергия (1.00-8.00 ч.; 21.00-24.00 ч.) е изтъргувана при средна цена 48.73 лв. за мегаватчас.

Най-ниската цена в рамките на вчерашната сесия, при днешен ден на доставка, е 44.05 лв. за мегаватчас, достигната за 2.00, 3.00 и 4.00 ч., а най-високата е 74.36 лв. за мегаватчас - за 20.00 часа.

Данните от БНЕБ показват, че са продадени общо 17858.30 мегаватчаса електроенергия.

Енергийната борса вчера затвори при средна цена 75.95 лв. за мегаватчас.

Българската независима енергийна борса отваря за сключване на реални сделки пазара "в рамките на деня" днес, 11 април, в 12.00 местно време с доставка на 12 април. Търговията "В рамките на деня", или интрадей, ще се осъществява чрез уеб платформата NordPool AS, която е и стратегически партньор на БНЕБ за пазара "Ден напред". Системата ще поддържа 24-часова търговия, като поръчки ще могат да се правят до 60 минути преди началото на доставка.

✓ Запорират само собствените пари на общините

Запор ще се налага само за собствените пари на общините, без да се пипат средствата дошли от Европейския съюз (ЕС). Това предвиждат внесени промени в Гражданския процесуален кодекс (ГПК) от председателя на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова.

В мотивите е посочено, че те са направени, за да не се допуска блокиране на средства, които са постъпили като субсидия, трансфер или временен безлихвен заем от държавния бюджет, или в случаи, когато се предоставят на субсидирани заведения чрез бюджетите на общините.

Запор обаче няма да може да бъде налаган на средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори на общините, предлага още Стоянова.

Няма да може да се блокират и свързаните с тях национално финансиране и средствата от авансови плащания в случаите, когато са предоставени за сметка на държавния бюджет, както и чрез сметки за средствата от Европейския съюз.

Шефката на бюджетната комисия посочва още, че тези средства представляват трансфер или временен безлихвен заем към общините и следва да бъдат защитени от запори.

Както „Монитор“ вече писа според данни на Министерството на финансите през 2017 г. 13 общини са се нуждаели от финансово оздравяване, при 32 общини година по-рано.

[БНТ](#)

✓ Бойко Борисов се среща със сръбския президент Александър Вучич

Втори ден от посещението на премиера Бойко Борисов в Босна и Херцеговина. Премиерът е специален гост на 21-ия Международен икономически панаир в Мостар. Изложението среща бизнеса от региона със световни компании. Вчера Борисов се среща със сръбския президент Александър Вучич.

През последните няколко години всички с радост наблюдаваме как икономиката и инвестициите вървят нагоре. В едно нещо съм абсолютно убеден - ЕС иска мир и просперитет на Балканите. За другите големи играчи на международната сцена - надявам се да е така, каза Борисов на съвместната си пресконференция с Вучич.

Българският министър-председател обаче посочи, че провокациите и конфликтите в региона напоследък тревожат всички.

"Настроението не е оптимистично, по-скоро усещането е, че ни предстои нещо лошо, а преди няколко месеца не беше така", коментира Борисов, визирайки инцидентите и словесните престрелки между Сърбия и Косово, липсата на съгласие по промените в изборния закон на Босна и Херцеговина, напрежението около Кипър и Гърция, войната в Сирия.

Той приветства усилията на сръбския президент Вучич за запазване на спокойствието в преговорния процес с Прищина и на мира. "Искрено се надявам, че и колегите в Косово ще продължат в същия дух", каза премиерът Бойко Борисов и посочи, че ще потърси разговори по темата с президента на страната Хашим Тачи.

Президентът Вучич беше категоричен, че страната му е за мир и стабилност в региона и че Сърбия ще продължи да търси начин за намиране на компромис в решаването на проблемите между Белград и Прищина. Той подчерта, че на Балканите не са необходими сблъсъци. "Ще се боря за стабилност, няма да спя", каза Вучич и допълни, че ще иска намеса на международната общност за запазване на мира в региона.

Борисов изрази оптимизъм за провеждането на Срещата на върха в София за Западните Балкани, въпреки че някои държави не са признали Косово.

"Надявам се да намерим път да се решат тези проблеми, защото на 17 май трябва да влезем в Съвета с оптимизъм, с решени проблеми. Ние, политическият елит, сме отговорни за това. Всичко друго е егоистично, всичко друго няма значение. Който го допусне, той ще завлече всички", подчерта министър-председателят Бойко Борисов.

News.bg

✓ Ръст в преработващата промишленост с 1% и спад в добивната с 14,2%

През февруари индексът на промишленото производство намалява с 1,5% в сравнение с януари. При календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 1% спрямо съответния месец на 2017 година.

Увеличение спрямо предходния месец е регистрирано в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1,4%, а намаление е отчетено в добивната промишленост - с 4,3%, и в преработващата промишленост - с 3,2%.

По значителен спад в преработващата промишленост е регистриран при: производството на изделия от други неметални минерални суровини - с 9,2%, производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 9,1%, печатната дейност и възпроизвеждането на записани носители - с 8,2%, производството на хранителни продукти - със 7%.

Ръст се наблюдава при: производството на тютюневи изделия - с 14,1%, обработката на кожи; производството на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм - с 8,5%, производството на превозни средства, без автомобили - с 4%.

На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 1%, а спад е регистриран в добивната промишленост - с 14,2%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2,3%.

По-значително увеличение в преработващата промишленост спрямо предходната година се наблюдава при: производството на превозни средства, без автомобили - с 62,2%, производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 15,8%, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 11,5%, производството на мебели - с 10,3%. Намаление е отчетено при: производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 18,7%, производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 10,4%, производството на химични продукти - със 7,9%, печатната дейност и възпроизвеждането на записани носители - със 7,8%.

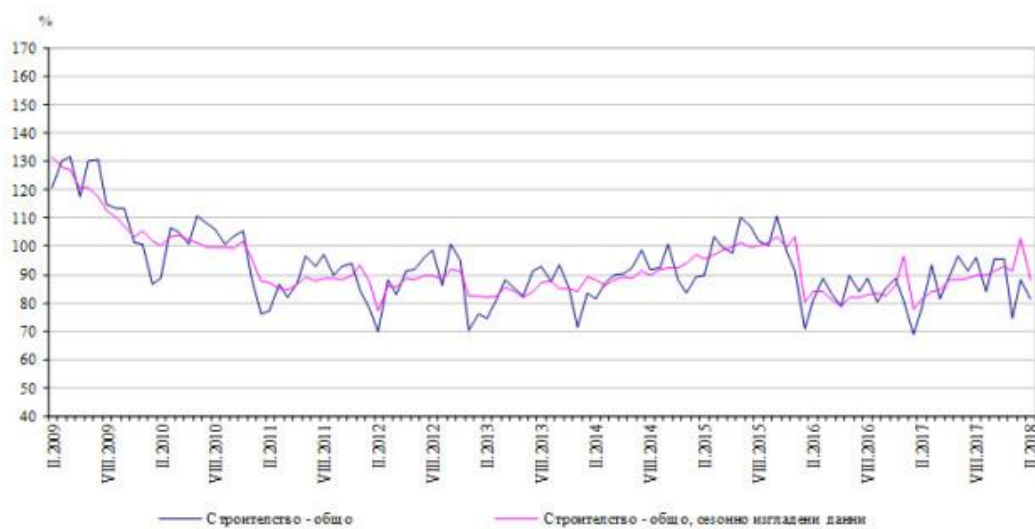
Източник: НСИ

По предварителни данни за февруари, индексът на продукцията в сектор "Строителство" е с 13,9% под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват увеличение от 4,1% на строителната продукция през февруари 2018 г. в сравнение със същия месец на 2017 година.

Индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като намалението на продукцията от сградното строителство е с 18,2%, а от гражданското/инженерното строителство - със 7,5%.

На годишна база ръстът на строителната продукция се определя от положителния темп при сградното строителство, където увеличението е със 7,4%, докато при гражданското/инженерното строителство не се наблюдава изменение.

Индекси на строителната продукция (2015 = 100)

Източник: НСИ

Оборотът в раздел "Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети" по съпоставими цени запазва равнището на предходния месец. През февруари оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 3,1% в сравнение със същия месец на предходната година.

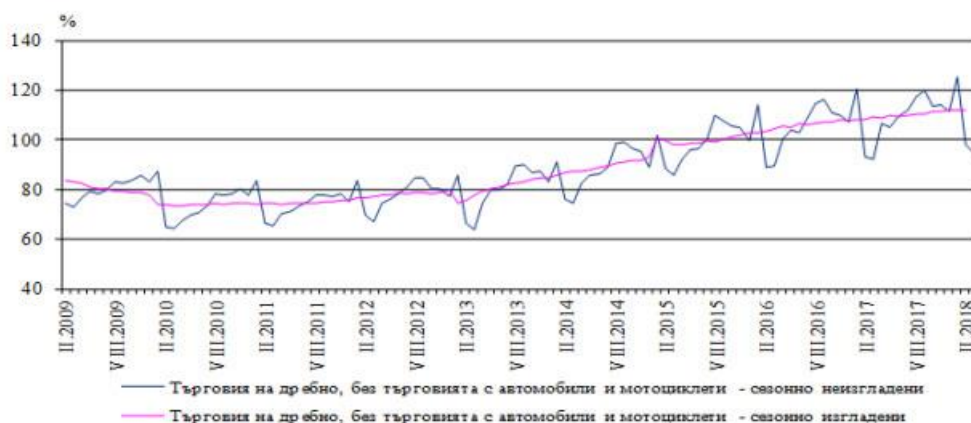
Наблюдава се по-значителен ръст на оборота спрямо предходния месец при търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 6,5%.

Намаление е отбелязано при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 6,8%, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 5,3%, търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 4,8%, и търговията на дребно с разнообразни стоки - с 1,2%.

През февруари в сравнение със същия месец на 2017 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 15,3%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 6,3%, и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 5,4%.

Спад е регистриран при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 9,8%, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - със 7,5%, и търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - със 7,4%.

Индекси на оборота в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ (2015 = 100)

✓ Нено Димов подписа ново споразумение за финансиране по ОП "Околна среда" за климата

Министърът на околната среда и водите Нено Димов подписа ново споразумение за финансиране по програма "Околна среда" - за изменения на климата. Общо 30 милиона и половина лева са определени по Европейския финансов механизъм. Вчера се проведе неформалният съвет на министрите на ЕС по околна среда в София.

Министър Димов отчете досегашната работа по програмата:

"Поставено е началото на система за ранно предупреждение за риск от наводнение в някои от уязвимите общини в България и се разработи уникална за региона информационна система за интегрирано управление на крайбрежните зони, превенция и преодоляване на последствията от нефтени разливи. Националната геоинформационна система за управление на водите като един от най-важните инструменти за управление на водите, беше изцяло актуализирана".

Според министър Нено Димов трябва да се намерят отговори на три въпроса:

"Има ли лесно приложими мерки, които да доведат до бързи и видими резултати в борбата със замърсяването на въздуха при широко участие на обществеността и различните икономически сектори, имащи отношение към проблема. Кой е ключовият елемент за постигане на по-чист въздух - финансиране, целенасочени национални политики, по-голяма съгласуваност на международното законодателство. Трето - как могат да бъдат по-добре използвани европейските механизми за финансиране".

[В. Сега](#)

✓ Имотните данъци може да се вдигнат догодина

Промяна на методиката за изчисляване на данъчната оценка ще наложи да се подават нови декларации за жилищата
Управляващата коалиция обеща да няма вдигане на данъците по време на четиригодишния мандат, но от догодина със сигурност един налог ще бъде по-висок. Данъкът върху недвижимото имущество ще скочи в много населени места - не заради вдигане на ставките, а заради промяна в изчисляването на базата, върху която те се начисляват. Сдружението на общините вече е започнало обсъждания с финансовото министерство за актуализиране на методиката, по която се определя данъчната оценка на имотите.

"Трябва да се промени методиката, по която се изчислява данъчната оценка на имотите. Тя не е пипана от 1998 г., докато пазарната среда вече е коренно различна. В резултат на което сме свидетели на скъпи имоти за стотици хиляди левове, но с данъчна оценка от 1000 - 2000 лв.", казва Силвия Георгиева, изпълнителен директор на Националното сдружение на общините в България.

Причината за това изоставане е, че в момента данъчната оценка на един имот зависи преди всичко от големината на населеното място, в което се намира. Този фактор формира 70% от данъчната оценка и в много по-малка степен роля играят подобренията на жилищата, инфраструктурата, градската среда. "Това обаче, което липсва в методологията за изчисляване на данъчната оценка, са стойността на самия имот, разходите за неговото построяване", казва Георгиева. Поради тази причина масово в населени места с до 20 000 жители данъчната оценка на тристаен апартамент е 2000 лв., въпреки че пазарната цена е между 40 000 и 70 000 лв. Стига се до парадокса за изключително луксозен имот в някое село близо до голям град собственикът да плаща 20 лв. данък.

За да може данъчната оценка да се доближи до пазарните стойности на имотите, общините предлагат в методиката да се отчита и стойността за построяването на жилището или за придобиването му. "Така е в повечето европейски държави - данъчната оценка е микс между местоположението, подобренията, градската среда и стойността за построяване или за придобиване на актива. Не казвам да се използва пазарната цена, а да има корекционен коефициент, който да отразява и стойността на актива", посочва Георгиева.

Със сигурност обаче ще се наложи пререгистрация на имотите - т.е. ново подаване на декларации, в които ще трябва да се опишат всички характеристики на имотите. Е, едва ли алуминиевата дограма ще попадне вече в графата за луксозни подобрения, както беше преди 20 години при първото подаване на имотните декларации. Не е ясно засега как ще се отразява стойността на жилището и дали ще се изисква при покупка продавачът и купувачът да декларират в общината стойността на сделката.

По-висока данъчна оценка означава по-висок данък сгради и по-висок данък при прехвърляне на имущество. Това няма да важи единствено за новопостроени жилищни сгради, защото техните данъчни оценки се доближават до пазарната им цена, т.е. отразяват реалната стойност на имота.

"Не е задължително при увеличение на данъчната оценка да има и увеличение на данъка. Кметовете може да решат да намалят данъчната ставка, за да направят новия налог по-поносим, защото в противен случай може и да не съберат очакваните приходи", смята Силвия Георгиева. В обезлюдяващи се общини може да има и намаляване на ставките, които по закон трябва да бъдат в диапазона от 0.1 до 4.5 промила върху данъчната оценка.

Статистика на сдружението на общините показва, че през тази и миналата година над 80% от местните управи избират единна ставка за облагане от около 2 промила. Много малко са населените места, където се прилагат диференцирани ставки - било то по видове имоти или по райони в рамките на населеното място. През тази година се е запазило и нивото на данъците в сравнение с миналата. От 154 анкетираните общини 136 са оставили ставките без промяна, 11 леко са ги увеличили, а 2 общини са ги намалили. "Само две общини са на тавана от 4.5 промила. Това са малки общини и причината е, че по този начин те компенсират прекалено ниските данъчни основи на жилищата на тяхната територия", казва Силвия Георгиева.

Но за сметка на това при данък сделки (данъкът при придобиване на имущество) 44 общини са избрали максималната ставка от 3 промила, като и в този случай целта е да се компенсират прекалено ниските данъчни оценки на имотите.

Друго предложение на кметовете е Законът за местните данъци и такси да им даде право на всеки две или повече години да актуализират данъчните оценки на имотите. "Искаме общините да могат сами да го правят в зависимост от пазара, промените в градската среда, подобренията, които общината е направила в даден район. Тогава няма да има такива големи дисбаланси между пазарните стойности и данъчните оценки", посочва Георгиева.

[В. Банкеръ](#)

✓ Правителството оттегля промените в ТЕЛК

Правителството изтегля предложенията за промени в медицинската експертиза, по известни като "реформата в ТЕЛК". Това съобщи на брифинг министърът на здравеопазването Кирил Ананиев. До това решение се е стигнало след среща на правителствени представители при премиера Бойко Борисов, който изрично дал тези "указания", стана ясно от изказването на Ананиев. На срещата са присъствали също вицепремиерът Томислав Дончев, финансовият министър Владислав Горанов и социалният министър Бисер Петков.

"Направените предложения бяха на медицинската гилдия и националните консултанти. Целта не е ощетяване на правата на инвалидите, а точно обратното - да въведем справедливост, да завишим контрола и да създадем бърз достъп до пациентите в процеса", подчерта здравният министър.

Както "БАНКЕРЪ" по-рано съобщи, организациите на хора с увреждания излизат на национален протест в сряда (11 април) заради промените в правилата на трудово-експертните лекарски комисии, известни като "реформата в ТЕЛК". Протестът ще започне в 11.00 часа пред сградата на Министерския съвет.

Според организациите на хората с увреждания концепцията за реформа в ТЕЛК на социалното министерство и предлаганите от здравното министерство промени в медицинската оценка на работоспособността отнемат права и целят единствено финансови икономии и ще влошат живота на хората в неравностойно положение.

Организаторите на протеста очакват в него да се включат над 4000 души от провинцията, които ще пристигнат с 90 автобуса и още около 2000 души от София.

На свой ред Кирил Ананиев обяви, че е поканил представителите на тези организации на разговори. Такава среща ще се проведе в петък. По думите му протестите засега не са отменени.

Ден по-рано и социалният министър Бисер Петков ще се срещне с организациите. Петков подчерта, че подготвяната реформа не цели отнемане на инвалидни пенсии. Той коментира, че целта ѝ е да подобри условията за реализация на хората с увреждания на пазара на труда и да се повиши ефективността на предоставяните средства и услуги, с оглед повишаване на техния жизнен стандарт, а не да се ограничат средствата, които обществото отделя за хората с увреждания, или да се отнемат придобити права, включително и правото на пенсия.

"Това означава, че лице, което може да работи и което отговаря на условията за получаване на пенсия за инвалидност, няма да бъде лишено от възможността да я получава", коментира Петков.

[EconomyNews.bg](#)

✓ Бюджетна прогноза за 2019-2021

Публикуван е за обществено обсъждане проектът на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2019-2021 година. С документа са определени средносрочните цели на фискалната политика, обвързани със заложените в Закона за публичните финанси правила, ограничения и основни принципи за управление на публичните финанси, като с нея се определят и таваните на разходите по отделни първостепенни разпоредители с бюджет и на бюджетните взаимоотношения за следващите три години.

Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г. съдържа изискваната съгласно Закона за публичните финанси съпоставка на макроикономическата прогноза на Министерството на финансите с тази на ЕК. Включена е и съпоставка на прогнозата на Министерството на финансите с прогнозата на ЕК по отношение на показателите на сектор „Държавно управление“.

Макроикономическата прогноза, използвана при разработването на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г., се базира на допусканията за основни показатели на външната среда на ЕК, Световната банка, МВФ и Министерството на финансите на Република България, актуални към месец март 2018 година.

Средносрочната перспектива се обвързва със заложения приоритет за запазване на стабилността на публичните финанси и се изразява в следване на вече определените фискални цели за продължаване на фискалната консолидация и придържане на близка до балансирана позиция на бюджетното салдо в средносрочен хоризонт. В бюджетната прогноза за периода 2019-2021 г. целта за салдото по КФП за 2019 и 2020 г. се запазва съответно на дефицит в размер на 0,5 % от БВП и на балансирано бюджетно салдо в съответствие със заложената в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. За 2021 г. е планирано поддържане на балансиран бюджет.

Политиката в областта на данъците се характеризира с предвидимост, като същевременно се насърчава развитието на бизнеса и инвестиционната активност чрез запазване на ниските данъчни ставки за преките данъци, широка данъчна основа и малко на брой данъчни преференции. Важна роля за постигане на целите на данъчната политика и за увеличаване на приходите от данъци, осигурителни вноски и такси има повишаването на ефективността при тяхното администриране. Приходната част на бюджета в средносрочен план показва тенденция на намаление от 36,9 % от БВП за 2019 г. до 36,1 % от БВП през 2021 г., което се дължи основно на прогнозните приходи от фондовете на ЕС.

Предвижда се чрез оптимизиране на разходите на бюджетните организации и повишаването на ефективността на публичните разходи в отделните сектори и засилване на техния принос за повишаване на икономическия растеж общите

разходи по КФП в средносрочен план да намалее от 37,4 % от БВП за 2019 г. до 36,1 % от БВП през 2021 г., което представлява средногодишна консолидационна стъпка от около 0,6–0,7 пр.п. от БВП.

Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2019-2021 г. предвижда увеличаване на размера на минималната работна заплата от 510 лв. на 560 лв. от 1 януари 2019 г., на 610 лв. от 1 януари 2020 г. и на 650 лв. от 1 януари 2021 година.

Политиката в сферата на образованието предвижда продължаване на стартиралото през 2017 г. увеличение на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование с цел постигане двойно увеличение на размера на средствата за възнаграждения до 2021 г., предвидено в управленската програма на правителството. Осигурени са средства и за изпълнение на политиките по Закона за предучилищното и училищното образование, включително и за обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата и учениците и финансиране на обучението на учениците в частните училища.

По отношение на отбраната са осигурени средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти за придобиване на авиационна техника и на многофункционални модулни патрулни кораби за ВМС. Спазено е изискването средствата за отбрана да не са по-ниски от размера на одобрените минимум за сектора на отбраната в съответствие с Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020.

През 2019 г. се предвижда въвеждане на по-справедлив модел за таксуване за ползване на републиканската пътна мрежа – чрез въвеждане на смесена система: електронна винетка за леки автомобили и ТОЛ такса за изминатото разстояние за тежкотоварните автомобили. Изграждането и внедряването на смесена система за таксуване за ползване на републиканската пътна мрежа като по-справедлив модел има за цел да намали значително риска от системното недофинансиране в областта на поддържане на пътната инфраструктура.

Успоредно с поддържането на пътната инфраструктура, за периода 2019-2021 г. политиката на правителството е насочена към осигуряване на финансов ресурс и за изграждането и доизграждането на големите инфраструктурни обекти: АМ Хемус, АМ Калотина, АМ Русе – Велико Търново, Път Е-79 „Видин – Ботевград“, АМ Струма, Лот 3.2 от Крупник до Кресна.

Въз основа на допусканията и прогнозното нетно дългово финансиране за периода 2019-2021 г. се очаква намаление на държавния дълг до ниво от 22,7 млрд. лв. към края на 2021 г. или 18,2 % от прогнозното ниво на БВП.

✓ СРЗ за декември 1 123 лв

Какви са основните ключови показатели за българската икономика към 5 април 2018 г. Данните на НСИ показват следното:
Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през март 2018 г. показателят на доверие в промишлеността леко се повишава (с 0.2 пункта) в сравнение с февруари 2018 година. През януари 2018 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 3.5% спрямо съответния месец на 2017 година (предварителни данни). На годишна база през януари 2018 г. ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 10.3%, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 8.7%, и в добивната промишленост - с 4.6%.

Календарно изгладените данни показват увеличение от 24.2% на строителната продукция през януари 2018 г. в сравнение със същия месец на 2017 година. На годишна база ръстът на строителната продукция през януари 2018 г., изчислен от календарно изгладени данни, се определя от положителния темп при сградното строителство, където увеличението е с 31.6%, а при гражданското/инженерното - с 15.5%.

По предварителни данни производеният БВП през четвъртото тримесечие на 2017 г. възлиза на 27 427 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 876 лв. от стойността на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.66154 лв. за щатски долар БВП възлиза на 16 507 млн. долара и съответно на 2 333 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 14 023 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 982 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 3.5% на БВП през четвъртото тримесечие на 2017 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година и 0.7% спрямо третото тримесечие на 2017 година.

Индивидуално потребление

През януари 2018 г. общият показател на доверие на потребителите се покачва с 1.1 пункта в сравнение с равнището си от октомври 2017 г., което се дължи изцяло на повишеното доверие сред градското население. Мненията на потребителите относно настъпилите промени във финансовото състояние на домакинствата и общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца остават без съществена промяна спрямо предходното наблюдение. В прогнозите за следващите дванадесет месеца обаче при селското население анкетата регистрира известен песимизъм по отношение на финансовото състояние и леко влошени очаквания за икономическата ситуация, докато при градското население очакванията се подобряват.

През януари 2018 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, бележи ръст от 4.4% в сравнение със същия месец на предходната година. През януари 2018 г. в сравнение със същия месец на 2017 г. оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 5.7%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - по 5.5%, и търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 4.8%. Спад е регистриран само при търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 10.1%.

За индивидуално потребление на населението през четвъртото тримесечие на 2017 г. са изразходвани 73.5% от производения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2016 г. е 3.6% (според сезонно изгладените данни).

Инвестиции

През януари 2018 г. средното натоварване на мощностите в промишлеността е с 1.3 пункта над нивото си от октомври 2017 г. и достига 76.8%. Бруто образуването в основен капитал през четвъртото тримесечие на 2017 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 4.5%. Относителният дял на този показател в БВП е 20.3%.

Пазар на труда

През четвъртото тримесечие на 2017 г. общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години е 3 167.6 хил., от които 1 704.3 хил. са мъже и 1 463.3 хил. - жени. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 52.3%, като в сравнение със същото тримесечие на 2016 г. се увеличава с 3.1 процентни пункта. При мъжете този дял е 58.6%, а при жените - 46.5%.

През четвъртото тримесечие на 2017 г. броят на безработните лица е 189.3 хил., а коефициентът на безработица - 5.6%, като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2016 г. броят на безработните лица намалява с 11.9%, а коефициентът на безработица - с 1.1 процентни пункта. През същия период коефициентът на безработица намалява с 1.2 процентни пункта при мъжете и с 0.8 процентни пункта при жените, като през четвъртото тримесечие на 2017 г. достига почти еднакви стойности за мъжете и жените (съответно 5.6 и 5.7%). От общия брой на безработните лица 101.4 хил. (53.6%) са мъже и 87.9 хил. (46.4%) - жени.

По предварителни данни през четвъртото тримесечие на 2017 г. общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях лица нарастват с 12.2% спрямо четвъртото тримесечие на 2016 година. Увеличението в индустрията е с 11.7%, в услугите - с 11.8%, и в строителството - с 11.9%.

Според бизнес анкетите на НСИ през март 2018 г. 33.3% от промишлените предприятия посочват недостига на работната сила като фактор, затрудняващ дейността им.

През декември 2017 г. средната работна заплата е 1 123 лв. и нараства с 4.2% в сравнение с предходния месец. Спрямо декември 2016 г. ръстът е 11.0%.

Международни трансакции

Според оценките на мениджърите в промишлеността през март 2018 г. в сравнение с февруари се регистрира подобрене на осигуреността на производството с поръчки от чужбина (с 2.9 пункта).

За януари 2018 г. салдото по текущата сметка е отрицателно и възлиза на 139.6 млн. евро (0.3% от БВП) при дефицит от 42.7 млн. евро (0.1% от БВП) за януари 2017 година.

Търговското салдо² за януари 2018 г. е отрицателно в размер на 292.5 млн. евро (0.5% от БВП) при дефицит от 154.8 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2017 година.

Износът (FOB)² е 2 159.6 млн. евро (4.0% от БВП) за януари 2018 г., като се повишава с 335.3 млн. евро (18.4%) в сравнение с този за януари 2017 г. (1 824.3 млн. евро, 3.6% от БВП). Износът за януари 2017 г. нараства на годишна база с 11.0%. Вносът (FOB)² за януари 2018 г. е 2 452.1 млн. евро (4.6% от БВП), като нараства с 473 млн. евро (23.9%) спрямо януари 2017 г. (1 979.1 млн. евро, 3.9% от БВП). Вносът за януари 2017 г. нараства на годишна база с 21.0%.

През януари 2018 г. салдото по статия преки инвестиции² е отрицателно в размер на 161.6 млн. евро (0.3% от БВП) при отрицателно салдо от 82.3 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2017 година. Преките чуждестранни инвестиции² в страната (отчетени в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията) по предварителни данни нарастват със 158.8 млн. евро за януари 2018 г. при увеличение с 96.5 млн. евро за януари 2017 година. Преките инвестиции в чужбина за януари 2018 г. намаляват с 2.7 млн. евро при увеличение с 14.2 млн. евро за януари 2017 година.

През януари 2018 г. салдото по статия портфейлни инвестиции¹ е положително в размер на 73.7 млн. евро (0.1% от БВП) при положителна стойност от 142.9 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2017 година. Портфейлните инвестиции - активи¹ за януари 2018 г. се повишават със 156.9 млн. евро (0.3% от БВП) при увеличение със 144.8 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2017 година. Портфейлните инвестиции - пасиви¹ за януари 2018 г. нарастват с 83.3 млн. евро (0.2% от БВП) при повишение с 1.9 млн. евро за януари 2017 година.

Въннотърговското салдо от стоки и услуги през четвъртото тримесечие на 2017 г. е отрицателно. Вносът и износът на стоки и услуги отбелязват ръст съответно с 8.3 и 2.0% спрямо съответното тримесечие на предходната година (според сезонно изгладените данни) .

Цени

През февруари 2018 г. хармонизираният индекс на потребителските цени се увеличава с 1.5% в сравнение със същия месец на 2017 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата „Облекло и обувки“ - с 1.3%.

През четвъртото тримесечие на 2017 г. индексът на цените на жилищата нараства с 8.2% в сравнение със същото тримесечие на 2016 година.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през февруари 2018 г. нараства с 4.4% в сравнение със същия месец на 2017 година. Увеличение на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 12.1%, в добивната промишленост - с 1.5%, и в преработващата промишленост - с 0.3%.

Agro.bg

✓ Ръстът на потреблението и намаляването на суровините обуславят прехода към кръгова икономика

Антон Пейчев, старши експерт в Дирекция "Управление на отпадъците и опазване на почвите", МОСВ

- Г-н Пейчев, какво е кръгова икономика?

Кръговата икономика е една съвременна визия за това как производството и потреблението не трябва да завършват само с отпадъци и с изхвърляне на тези материали, които представляват отпадъците. Кръговата икономика е необходимостта тези отпадъци да бъдат събирани и управлявани по правилен начин, така че те да се върнат обратно в производствените цикли.

- Кое налага преминаването към такъв тип икономика?

Неминуемо от една страна това са първичните суровини, които са доста ограничени и неравномерно разпределени в световен мащаб, тяхното намаляване, разходите свързани с това. От друга страна потреблението в световен мащаб води до много по-голямо образуване на отпадъци, което означава и повече разходи за тяхното управление.

- Какъв обем от отпадъци се генерира всяка година у нас?

По отношение на битовите отпадъци - това, което генерират гражданите, през годините плавно намаляват. По последни данни за 2016-та година на глава от населението се образуват около 402 килограма битов отпадък.

- Кои са основните трудности по пътя към кръгова икономика?

Едни от основните трудности, които засягат България, но са установени и по отношение на политиките на европейско ниво, освен самото управление на отпадъците (разделно събиране, осигуряване на по-голямо количество суровина, която да влезе за преработване), друг сериозен проблем е и самото качество. Производителите нямат достатъчно доверие в рециклираните суровини, че този рециклиран материал ще гарантира и ще доведе до абсолютно същото аналогично качество, което има и свежата суровина. Разбира се има и много други неща, свързани с навиците на потребителите, бързите обороти на заместване на продуктите през последните години.

- Какви стъпки предприема Министерството на околната среда и водите за промяна на потребителските навици?

Стъпките са в посока стимулиране на гражданите и поставяне на възможността разделното събиране да носи по-голяма полза за тях. В това число и чисто икономическа от това те да изхвърлят разделно отпадъците си. В тази посока е променен и законът за местни данъци и такси, който ще изисква от догодина таксите за управление на отпадъци, които заплащат гражданите като собственици на имоти, да бъдат изчислявани по диференциран начин и да бъдат обвързани с това какво количество отпадъци генерират.

В. Земя

✓ Миналата пролет са засети над 1,1 млн. дка слънчоглед, а тази едва 8 хиляди

До 30 март на 2017 година в страната са били засети 1 102 475 декара с маслодаен слънчоглед, докато на същата дата сега стопаните са успели със сеитбата едва върху 8 660 дка. Това показва оперативният анализ на министерството на земеделието, отчитайки пазара и хода на пролетните дейности в страната. Заради късно падналия сняг стопаните са обработили в пъти по-малко площи със слънчоглед спрямо същия период на миналата година, като положението е същото и с останалите пролетни култури. На този етап най-добре върви сеитбата на лещата и фуражния грах. При лещата до 30 март 2018 г. са засадени леща 11 648 дка, което е само два пъти по-малко от същия период на 2017 г. Тогава с леща са били обработени 22 951 дка. Тази пролет засаденият грах е върху 42 808 дка, докато миналата година по това време площите са били над 4 пъти повече — 200 030 дка. С големи трудности върви саденето и на картофите. Във високите части земята е твърде студена след току-що стопения сняг, затова и засаждането на ранните сортове върви с големи трудности. Докато миналата година до края на март са били засадени 12 731 дка, тази пролет по същото време площите са едва 1 832. При царевицата за зърно също има голямо изоставане. Към 30 март са засети само 5 хиляди декара, докато миналата пролет по същото време те са били 143 259 дка. Данните за пролетния ечемик са съответно 3 250 дка сега, при 23 522 дка на 30 март 2017 г. Пет пъти по-малко са и площите с овес. Миналата пролет на полето вече са били засети 54 283 дка, докато сега са едва 10 904 дка. Масовата сеитба ще започне активно едва 17–18 април, посочват фермери, тъй като в редица региони влагата в почвата е над пределните норми и е невъзможно да се влезе в полетата.

✓ Пазарът на земеделска земя излиза от зимната летаргия

Данните на дружеството за управление на земеделски активи „Агрион“ сочат, че най-често собствениците продават имотите си, за да покрият непредвидени разходи

Отминаването на зимата и навлизането в активния за земеделието период активизира пазара на поземлени имоти. Все повече собственици на земята проучват пазара, за да продадат част от имотите си. Очакванията са броят на сделките след Великденските празници да се увеличи значително, твърдят пазарни анализатори.

Според проучване на компанията за управление на земеделски активи „Агрион“, най-честата причина за продажба на земеделска земя е необходимостта от свежи пари за посрещане на неотложни и непредвидени плащания. Собствениците и наследниците решават да продават и заради придобиване на друг недвижим имот. Притежатели на поземлени активи у нас са предимно хора от по-възрастното поколение, над 55 години. Те притежават средно по 20 дка земи, които обаче са разпокъсани в различни землища. Наближаващите абитуриентски балове, предстояща сватба, издръжка на студент или ученик и заминаване в чужбина също са сред посочените в проучването на „Агрион“ причини. Немалка част се опитват да покрият стар кредит с парите от продажбата.

Според пазарни наблюдатели голяма част хората предпочитат да сключат сделка за земите си, вместо да теглят кредит от банка и да задлъжняват. Друг основен двигател на пазара, особено сред по-младите собственици, е невъзможността и нежеланието им да се занимават с обработването на нивите. Имотите са им в отдалечени райони, често парцелите са раздробени на малки части от наследници, за които се водят съдебни спорове. Това води до невъзможност за развиване на модерно земеделие. Необходимостта от инвестиции в земеделска техника и разпокъсаността на поземлените имоти са едни от основните спирачки за навлизането на по-мощни нови инвеститори в бранша, твърдят експерти в бранша. Другата голяма група собственици са възрастни хора, които нямат физическа и финансова възможност да обработват големи площи земя. Обикновено те отдават земите си на местни земеделци срещу символични суми, дават ги за ползване на роднини или ги остават да пустеят. Данните показват, че всеки пети собственик на земята е оставил имота си да пустее и не го развива по никакъв начин. По данни на Министерството на земеделието, храните и горите необработваемите площи в България през 2016 г. е бил в размер на 1.93 млн. дка, което е с 1% повече в сравнение с предходната година.

Анализът показва, че един от водещите фактори при избора на купувач е сигурността на сделката и бързото и реализиране, като потенциалните продавачи предпочитат документацията по продажбата да не бъде подготвяна от тях. Те предпочитат да сключат договор с компания, която е доказала във времето, че е добър стопанин и партньор, и се грижи за земите, които управлява.

✓ Няма кой да бере розите в Карловско

Кметове ще искат съдействие от ръководството на ВМЗ Сопот за кампанията през май

Месец и половина преди започването на розобера собственици на големи масиви в района на Карлово са силно притеснени, че липсва работна ръка, която да прибере реколтата. Основната причина според тях е, че площите с розови насаждения през последните години са се увеличили почти двойно, съобщи БНТ 2. Розовите масиви в община Карлово вече надхвърлят 9 000 декара. Само около карловското село Певците те са се увеличили с 500 дка за последните две години. Според един от най-големите розопроизводители липсата на работна ръка е в основата берачите още от сега да искат по-високо заплащане за килограм розов цвят. "При самото бране на розовия цвят се изисква максимално бързо да се справим и да бъде ден за ден прибран цветът", казва Станимир Богданов, производител от община Карлово.

Друга причина за недостига на хора, които да приберат реколтата, е, че много от хората, които по-рано са били безработни, сега са наети във ВМЗ Сопот и в голямо частно предприятие в района. Кметовете на населени места от Подбалкана ще искат съдействие от ръководството на държавното дружество. "Само в нашето село има около 1300 дка розови насаждения, което ще покаже, че само при нас ще трябва около 1200 човека. Вече имаме разговори с кмета Емил Кабаиванов да разговаряме с ръководството на ВМЗ там, където има възможност да дадат отпуски на хората, които желаят да се включат в кампанията", обясни Богдан Богданов, кмет на село Певците. Площите с розови насаждения стават много, а работници няма. Затова, някои стопани, които са имали намерение да засадят рози, вече се колебаят, а други обмислят да продадат масивите си.

[Vestibg](http://vevesti.bg)

✓ Лиляна Павлова: Първите три месеца на европредседателството ни минаха успешно и динамично

Първите три месеца на европредседателството ни минаха успешно и динамично. Това каза министърът на българското председателство на Съвета на ЕС 2018 Лиляна Павлова в предаването „Денят започва“ по БНТ.

„Динамиката на процесите, които се случват в Европа изискваше провеждането на много нелесни дебати, сложни разговори, които изискват дипломатичност и търсене на компромис“, заяви министърът. Тя отчете, че в София са проведени над 100 срещи и над 670 заседания на всички спомагателни органи на Съвета, които страната ни председателства в Брюксел.

„Постигнахме напредък и работихме по всяко едно досие, което председателството пое“, каза Павлова. Министърът на европредседателството обърна внимание, че страната ни е приключихме досиетата, свързани си темата околна среда и климат, с отпадъците, енергийната ефективност, с въглеродните емисии от тежкотоварните превозни средства, финансирането на политическите партии и командироването на работниците. По думите ѝ страната ни е покрила е широка гамата от темите.

„Успяхме по този начин дори в скептиците да докажем, че сме добре подготвени“, каза министър Павлова, като допълни, че големите предизвикателства предстоят в следващите три месеца.

✓ МВФ: Развитите икономики имат нужда от миграция

Застаряващото население в развитите икономики намалява работната сила и би могло да забави икономическия растеж, но позволявайки приток на работници имигранти може да противодейства на този спад, заявиха от Международния валутен фонд (МВФ), предава БГНЕС.

Икономистите на МВФ признаха, че правителствата са изправени пред политическа реакция срещу имиграцията. Но възможностите им са ограничени: Дори и с политики, които да спомогнат за поддържането на постоянно снабдяване с работници, те няма да могат да предотвратят неизбежното, тъй като по-възрастните работници се пенсионираат и напускат трудовия пазар. Докладът насърчава имиграцията по икономически причини и идва във време, когато много развити страни са изправени пред скок в антиимигрантското настроение.

Американският президент Доналд Тръмп обяви намеренията си да изпрати Националната гвардия да патрулира по границата с Мексико и много европейски страни се борят с вълна на недоволство от миграцията от разбита от войната Сирия, а Великобритания излиза от Европейския съюз отчасти поради опасения за откритите граници на гласоподавателите. Организацията на обединените нации твърди, че до средата на този век популациите ще намалеят в почти половината от развитите икономики, което означава, че младите работници „ще подкрепят близо двойно по-голям брой възрастни хора, отколкото сега“, предупреди МВФ в една глава от световната икономическа перспектива, анализираща тенденциите на работната сила.

Миграцията може да облекчи напрежението „Освен ако повече хора не участват на пазара на труда, застаряването на населението може да забави растежа на развитите икономики и в много случаи да подкопае устойчивостта на техните системи за социална сигурност“, се казва в доклада. „Въпреки че мигрантите могат да представляват предизвикателства, потенциално подтикващи към политическа реакция, това може да бъде и благодат за приемащите страни“, каза МВФ. „Миграцията може да облекчи напрежението от застаряването на населението и да допринесе за други дългосрочни ползи, като по-висок растеж и производителност“. Основните икономики също са изправени пред спад в дела на мъжете на възраст 25-54 г. в работната сила, особено тези с по-ниско образование, отчасти поради последиците от световната финансова криза.

Авторите от МВФ заявиха, че има „значителни възможности за политики“ за противодействие на икономическите сили, свързани с остаряването, като се даде възможност на тези, които желаят да работят, да го направят. Това включва инвестиране в образование и обучение, както и намаляване на стимулите за ранно пенсиониране, както и мерки, които да помогнат на работниците да съчетават семейния и професионалния живот „, се казва в доклада, което според доклада би могло да“ насърчи хората да се присъединят и да останат на пазара на труда „. Но в крайна сметка „драматичните промени в демографската структура“, тъй като работниците остаряват, ще преодолеят средствата за справяне на развитите нации“, се казва в доклада. Това „подчертава необходимостта от преосмисляне на миграционните политики, за да се стимулира предлагането на работна сила в развитите икономики“, казват от МВФ.

Econ.bg

✓ Fitch: В следващите няколко години Brent ще струва 57,5 долара за барел, а WTI – 55 долара

Дефицитът на глобалният добив през 2017 г. е подпомогнал понижението на излишъка от запаси от петрол и е предизвикал ръст на цената на петрола Brent над 60 долара за барел

Голяма част от нефтогазовите компании в региона на Европа, Близкия Изток, Африка (EMEA) ще могат да намалят съществено разходите, а това ще им даде възможност да запазят прогнозираните рейтинги на ниво „стабилен“ дори при спад на цената на петрола под 60 долара за барел, съобщава Fitch Ratings.

„Повечето компании, добиващи нефт и газ най-общо са готови за сценарий, при който цената на петрола може да се върне в диапазона от 50-60 долара за барел, а това обуславя прогнозата „стабилна“ в рейтинга на голяма част от компаниите в нашия портфейл“, се казва в съобщението на агенцията.

Според доклада за 2017 г. европейските петролни компании са имали като цяло свободен паричен поток от неутрален до малък положителен при средни цени на петрола от около 55 долара за барел на фона на предприетите мерки за намаляване на разходите.

По-сложна е ситуацията при компаниите за добив с рейтинг от категорията „ВВ“ и под нея, тъй като е в зависимост от конкретните обстоятелства.

Дефицитът на глобалният добив през 2017 г. е подпомогнал понижението на излишъка от запаси от петрол и е предизвикал ръст на цената на петрола Brent над 60 долара за барел.

„В същото време ситуацията може да се промени през 2018 г., тъй като очакваме продължаване на ръста на добив на шистов петрол в САЩ поради по-нататъшното подобряване на ефективността и количеството на сондажите. Смятаме, че пазарът ще се върне към умерен излишък на предложенията, което отчасти ще измени тенденцията на понижение на запасите и цените отново ще се върнат към нивото от 50-60 долара за барел“, смятат анализаторите от Fitch.

В допълнение те се отнасят скептично към възможностите на ОПЕК и присъединилите се към тях страни за контрол върху цените в дългосрочно бъдеще.

Ценовите допускания, които ние използваме в прогнозите си са за 57,5 долара за барел за петрола Brent и 55 долара за WTI. Очакваме, че това ниво на цените ще се запази през следващите няколко години“, се казва в съобщението на агенцията.